

Mama, laat m'n handje los!

Resultaten van bevestigingen bij jeugdwerkers, ouders en kinderen

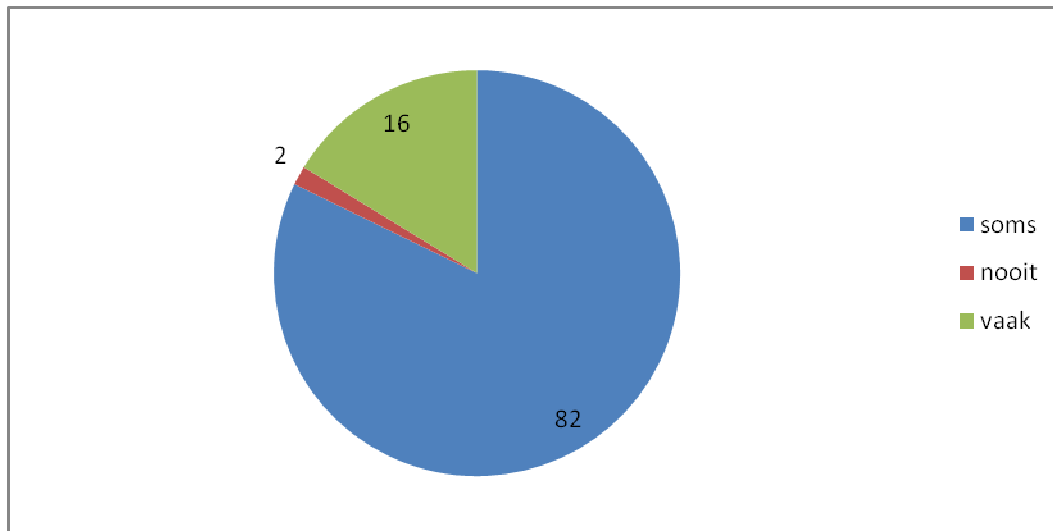
Datum: januari 2010

In de zomer 2009 hield Steunpunt Jeugd een online bevestiging bij jeugdwerkers (197), de Gezinsbond stelde vragen aan ouders (182) tijdens de Brusseldag terwijl CREFI kinderen bevroeg (60-tal). De bevindingen worden gepresenteerd op de studiedag: enkele cijfers, trends, uitdagingen voor onder meer jeugdwerkorganisaties en interessante punten voor discussie en om op verder te werken tijdens de workshops. Hier alvast enkele cijfers in preview.

1 Zijn ouders (over)bezorgd? Wat baart hen zorgen?

1.1 Komen jeugdwerkers in aanraking met (over)bezorgde ouders?

Slechts 3 (mannelijke) jeugdwerkers geven aan nooit in contact te komen met (over)bezorgde ouders, de overgrote meerderheid geeft aan dat dat soms gebeurt en 32 jeugdwerkers vinden dat dit vaak gebeurt. Bovendien vragen 112 jeugdwerkers zich soms af hoe ze best omgaan met bezorgdheden van ouders, 85 jeugdwerkers stelden zich nog niet die vraag.



Figuur 1: Komen jeugdwerkers in contact met (over)bezorgde ouders? (grafiek in %)

1.2 Waarover zijn ouders bezorgd volgens hun kinderen

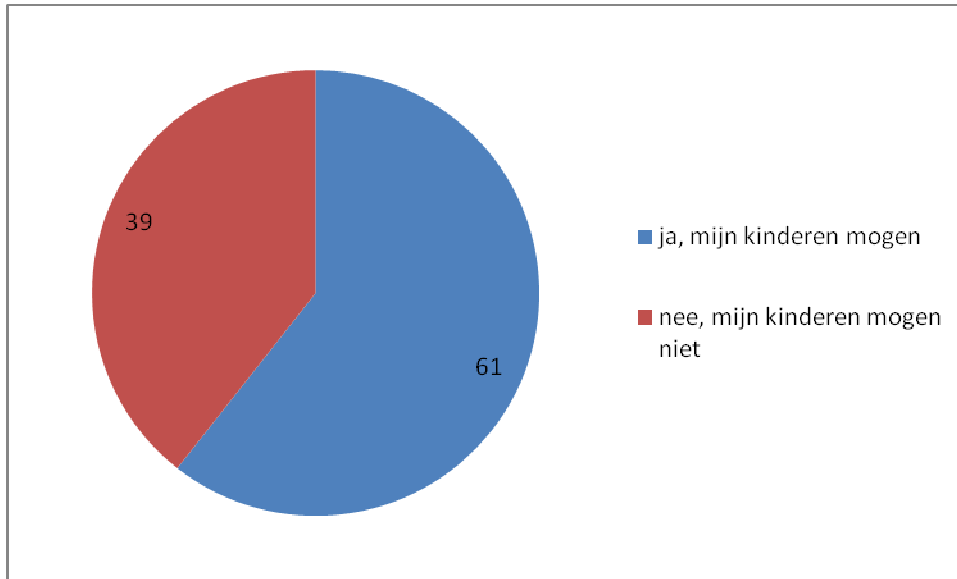
De bevestigde kinderen denken dat hun ouders vooral ongerust zijn over:

- niet weten waar ik ben of te lang wegblijf (10 keer vermeld)
- verkeer, alleen met de fiets op straat, ... (7)
- dat er iets ergs gebeurt (2), ontvoering (3)
- dat ik gevaarlijke dingen doe (2)

1.3 Wat geven ouders zelf aan als hun grootste bezorgdheden?

Uit de antwoorden op de vragenlijst zijn geen eenduidige cijfers af te leiden over wat ouders zelf zien als hun grootste bezorgdheden. 114 ouders geven aan dat hun kinderen op straat, in het bos, op het pleintje in de wijk...mogen spelen, 74 geven aan dat hun kinderen dat niet mogen. De belangrijkste reden om niet te mogen, blijkt verkeer te zijn: 61 van de 74 geven als reden de te drukke straat op. Andere redenen zijn dat de kinderen nog te jong zijn, dat de speelplek te ver weg is, maar ook dat de speelplek gevaarlijk wordt bevonden wegens 'ambetante jongeren'. Slechts 1 ouder geeft aan bezorgd te zijn om 'rare' mensen die hun kinderen zouden aanspreken. Het ja-antwoord moet genuanceerd worden want naast het feit dat hun kinderen oud genoeg worden bevonden, de straat rustig genoeg en de speelplek niet te ver gelegen, blijkt toch de aanwezigheid van 'toezicht' voor sommige ja-antwoorders een belangrijke reden om hun kinderen op deze plekken te laten spelen.

In het algemeen komt verkeer als een heel belangrijke bezorgdheid naar boven bij ouders.



Figuur 2: Mogen kinderen van hun ouders op straat/plein/bos spelen? (grafiek in %)

1.4 Afspraken tussen ouders en kinderen als gevolg van bezorgdheid?

Wanneer hun kinderen elders gaan spelen, maken ouders vooral afspraken met hen over:

- tijdstip wanneer ze terug thuis moeten zijn (66)
- beleefd zijn, gedrag, braaf zijn (46)
- waar en met wie ze spelen (35)
- oppassen in het verkeer (27)
- niet met (vreemde) mensen meegaan (19)

Slechts 6 ouders maken geen afspraken. Slechts 1 persoon geeft aan afspraken te maken over de kledij (speelkleden?).

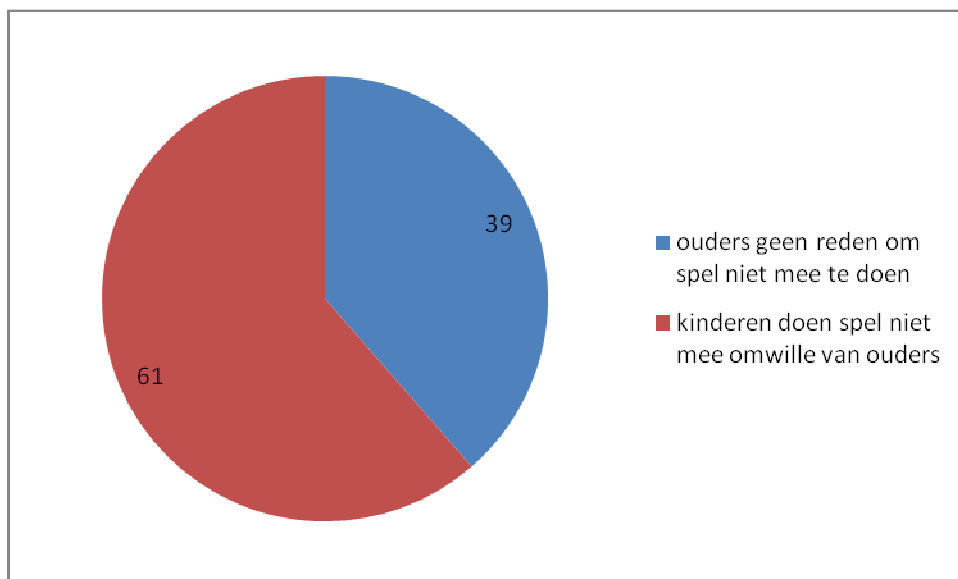
Waarom ouders deze afspraken maken: omdat gedragsregels belangrijk zijn (22), uit bezorgdheid (16) en uit veiligheidsoverwegingen (16).

1.5 Zijn ouders van jeugdwerkers bezorgd?

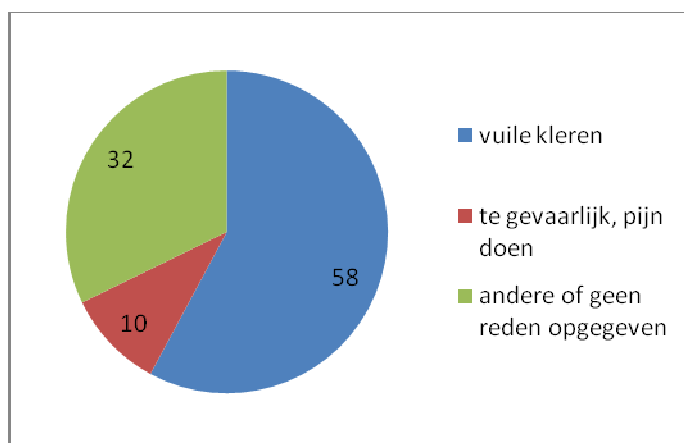
Ruim 12% van de bevroagde jeugdwerkers geeft aan dat z'n eigen ouders zich VAAK bezorgd tonen over hun taak als jeugdleiding. Het gaat dan meestal over aansprakelijkheid en verantwoordelijkheid.

2 Wordt het vrij spelen beknot?

Op de vraag of ze te maken krijgen met kinderen die niet willen/durven meedoen aan een activiteit omwille van de ouders, antwoordt 61% van de jeugdwerkers dat dit inderdaad voorkomt. Hiervan geeft de meerderheid (58%) aan dat vuile of natte kleren een belangrijke reden vormen om niet mee te doen met een spel, terwijl 10% van de ja-respondenten aangeeft dat gevaar of angst om zich pijn te doen een reden vormt voor kinderen om in naam van hun ouders een spel over te slaan.



Figuur 3: Krijgen jeugdwerkers te maken met kinderen die een activiteit niet meedoen omwille van de ouders? (grafiek in %)



Als reden geven deze 61%:

Figuur 4: Reden die kinderen opgeven om een activiteit niet mee te doen omwille van ouders (“ik doe niet mee want mijn ouders vinden dit te vuil/gevaarlijk/...”) (grafiek in %)

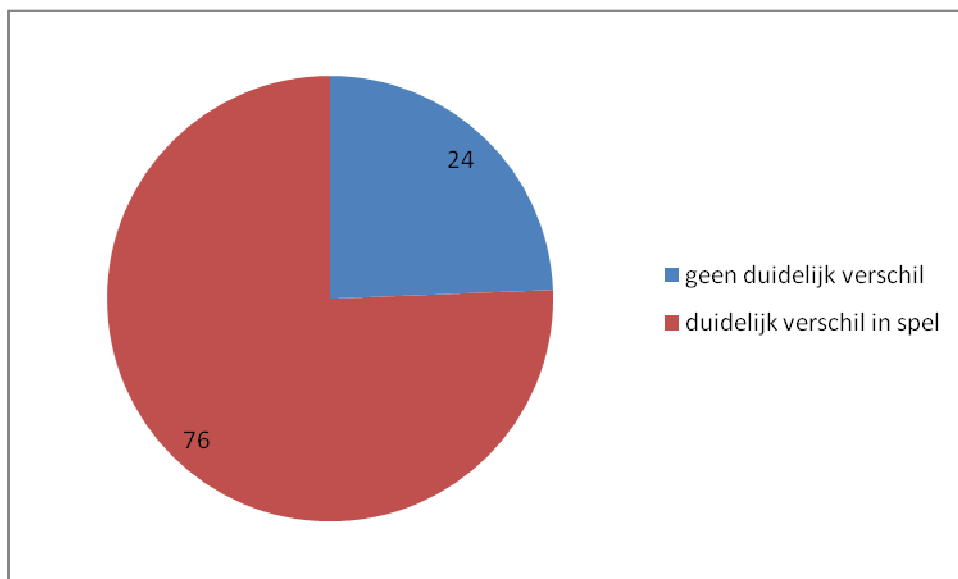
De vermelding van vuile kleren als reden om een activiteit in de jeugdbeweging niet mee te doen, springt er echt uit. Jeugdwerkers krijgen meer en meer te maken met kinderen die hun kleren niet meer vuil durven maken. Een aantal jeugdwerkers nuanceren: vooral tieners zouden hun ouders als excuus gebruiken (zij hebben bv zelf beslist hun coole kleren aan te trekken en willen ze niet vuil maken...).

3 Was het ‘in mijn tijd’ leuker spelen?

3.1 Verschil in spelen volgens jeugdwerkers

Jeugdwerkers zien duidelijk verschillen tussen het spel van hun eigen kindertijd en dat van kinderen vandaag. Als verschillen worden aangehaald:

- kinderen zijn mondiger/minder gehoorzaam, spel moet spectaculairder om ze mee te krijgen (8)
- alles moet nu op papier/aansprakelijkheid/veiligheid, vroeger was dat niet nodig (5)
- kinderen spelen meer binnen / op de computer (5)
- kinderen zijn nu minder creatief, hebben meer aanzet nodig om te spelen (3)
- kinderen zijn nu minder avontuurlijk in de zin van in het bos spelen, in bomen klimmen enz. (3)



Figuur 5: Zien jeugdwerkers verschil tussen hoe zij vroeger speelden en hoe kinderen nu spelen?

3.2 Verschil in spel en speelmogelijkheden volgens ouders

Ook ouders zien duidelijke verschillen tussen het spel van hun kindertijd en dat van hun kinderen vandaag. Opvallend is dat 78 ouders aangeven dat zij meer buiten speelden dan hun kinderen nu!

Van de bevroegde ouders geeft 35% aan dat hun kinderen minder speelmogelijkheden hebben dan zijzelf vroeger. Zij geven vooral aan dat de speelmogelijkheden worden beperkt door het vele verkeer op straat. Er is volgens een aantal ouders nu minder spontaan spel, kinderen vinden minder spontaan vriendjes buiten. Ruim de helft (55%) van de bevroegde ouders ziet nu meer mogelijkheden om te spelen dan vroeger: groter aanbod, meer speelgoed, uitstapjes MAAR soms wel met de nuancering dat ondanks de grotere mogelijkheden de kinderen nu minder creatief lijken in wat ze hiermee aanvangen. De resterende 10% ziet evenveel speelmogelijkheden vroeger en nu.

Verschillen :

Vroeger meer buiten spelen: 78

Nu meer verkeer: 22

Nu meer elektronisch speelgoed: 49

Nu minder creatief, ouders moeten hun kinderen bezig houden : 19

Meer speelgoed, sneller dingen beu: 16

Meer activiteiten : 11

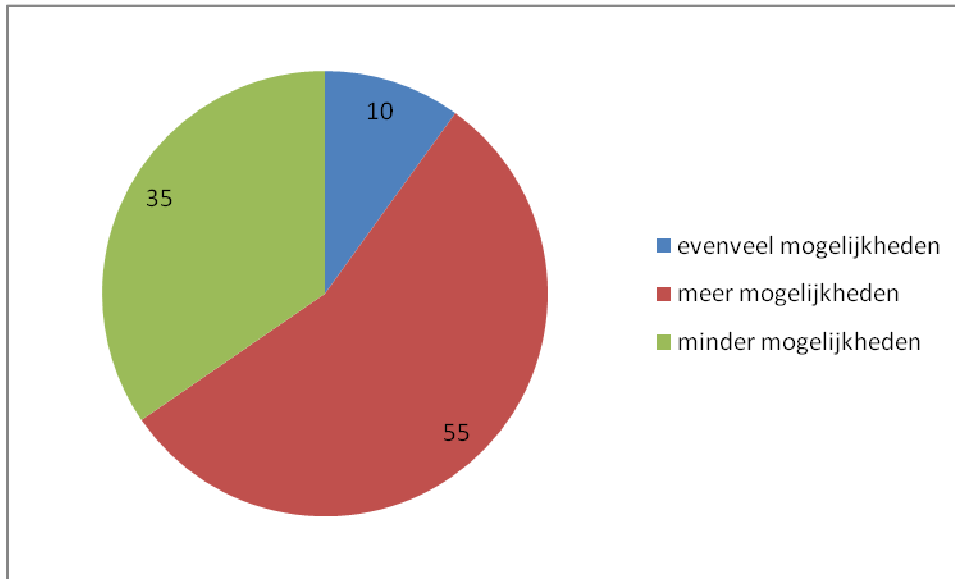
Vandaag afspreken om te spelen (gsm): 8

Maatschappelijke verschillen : anonimiteit, meer huiswerk, nu minder speelruimte maar meer speeltuinen

Gelijkenissen:

Oude spelen zijn nog altijd in (tikkertje, verstoppertje e.d.): 33

Buiten spelen blijft leuk : 22



Figuur 6: Zien ouders meer speelmogelijkheden voor hun kinderen dan in hun eigen kindertijd?

4 De favoriete spelen en speelplekken van kinderen vandaag

De bevroegde kinderen (47) geven aan welk spel zij het liefst spelen:

- diverse binnenspelen: poppen, lego, auto's, gezelschapsspelen,... (17)
- fantasiespel zoals schooltje, spion, winkeltje, ... (3)
- groepsspelen zoals verstoppertje, tikkertje, jagerbal,... (19)
- sporten zoals voetbal, basket, tennis,... (5)
- computer (2)
- attracties in een pretpark 1

Expliciet gevraagd naar de plaats waar zij het liefst spelen, antwoorden de kinderen (59):

- algemeen 'thuis' (3)
- algemeen 'bij vriendjes/oma' (5)

BINNEN (totaal 15)

- binnen specifiek (kamer, living, zolder,...) (15)

BUITEN (totaal 36)

- buiten algemeen (8)
- eigen tuin (4)
- bos (8) (kwam beduidend meer voor bij kinderen lid van een jeugdbeweging)
- op school/op de speelplaats (6)
- speeltuin/pretpark (4)
- op straat/pleintje (4)
- park (2)

Dezelfde vraag werd gesteld aan de ouders: waar spelen jouw kinderen het liefst?

Algemeen 'thuis' (16)

Bij vriendjes (21)

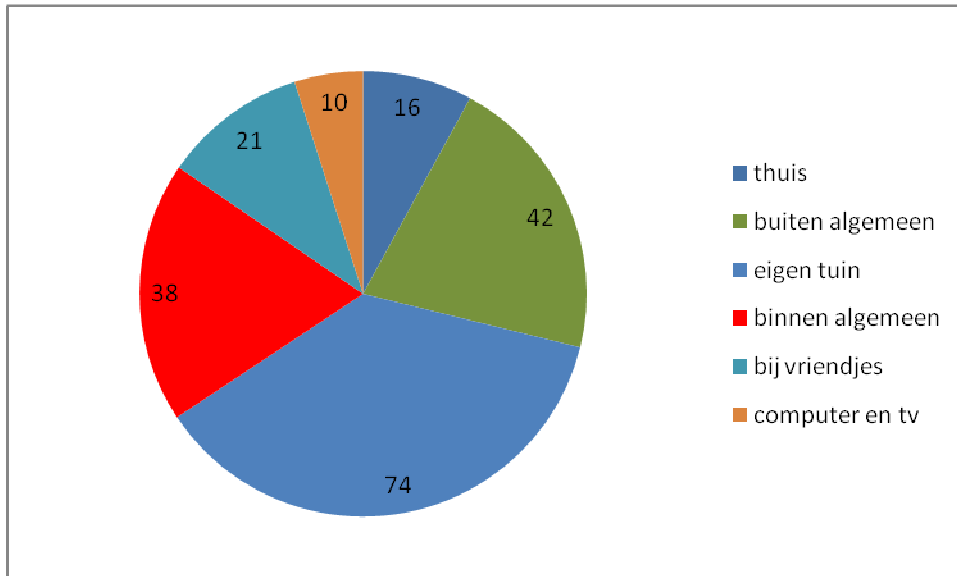
Algemeen BINNEN (38)

Computer: 6

TV: 4

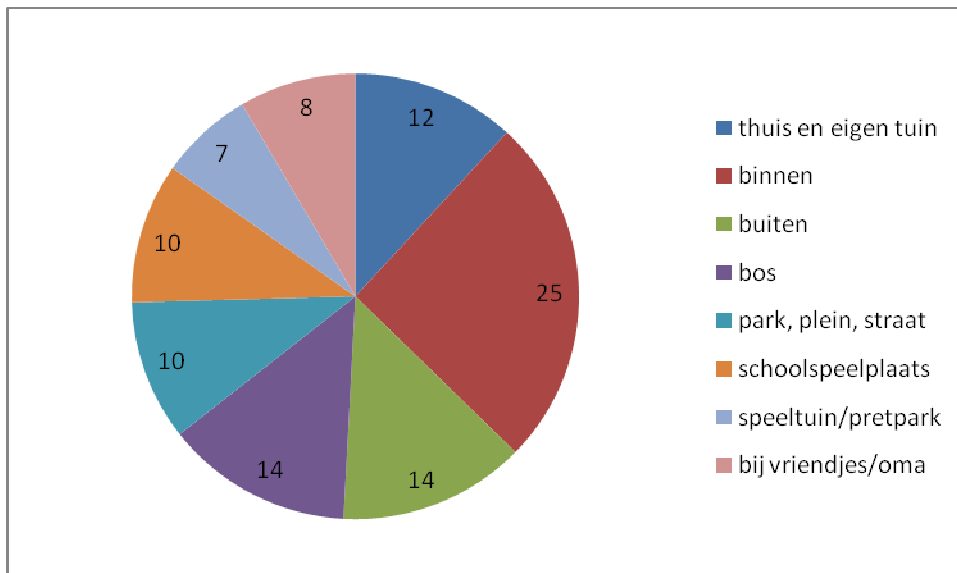
Algemeen BUITEN (42)

Eigen tuin (74)



Figuur 7: Waar spelen kinderen het liefst volgens hun ouders? (grafiek in %)

Van de 52 kinderen die antwoordden op de vraag WAAR ZIJ NIET MOGEN SPELEN, antwoorden maar liefst 20 kinderen dat zij niet op straat mogen spelen, 7 kinderen mogen niet spelen zonder toezicht (achteraan in het bos, waar mijn ouders niet weten waar ik ben, alleen in het park/bos, 'ver' van huis, op gevaarlijke plaatsen zoals aan water/trap). De andere antwoorden handelen over kamers binnenshuis (bv slaapkamer ouders) en bepaalde plekken in de tuin, de auto, enz.



Figuur 8: Waar spelen kinderen zelf het liefst? (in % van 59 bevroegde kinderen)

5 Ouders over jeugdwerk, jeugdwerkers over ouders...

Van de 182 door Gezinsbond bevroegde ouders, zijn er 116 wiens kinderen lid zijn van een jeugdwerkorganisatie.

In het algemeen zijn deze 116 **ouders heel positief over het jeugdwerk**. Als positieve effecten van jeugdwerk voor hun kinderen, geven 69 ouders de sociale contacten aan: samen spelen en delen (50), omgaan met verschillen (5), engagement leren nemen (9), **zelfstandig leren zijn (25)**. Verder worden heel duidelijk de speelkansen gewaardeerd: buiten spelen, vuil kunnen maken, ravotten, spelen zonder competitie.

De grote meerderheid van de bevroegde jeugdwerkers (88%) heeft het gevoel dat ouders hun kinderen makkelijk aan hen toevertrouwen. Toch 12% van de bevroegde jeugdwerkers heeft NIET dat gevoel.

Gepeild naar **negatieve ervaringen in het jeugdwerk**, geven een heel pak ouders geen negatieve ervaringen aan. De vermelde negatieve ervaringen in het jeugdwerk hebben te maken met problemen met leiding (30) zoals meningsverschillen over straffen, taalgebruik en respect. Pesten door andere kinderen in de groep wordt door 10 ouders aangehaald. Door enkelingen werden verder nog vermeld: gebrek aan vorming/ervaring leiding (4), onverantwoord spel (te griezelig, te ruw, te gevaarlijk bijvoorbeeld een dropping, te veel vrij spel / te weinig georganiseerd en voorbereid spel, ongepast spel, kinderen uit het oog verliezen (3), hygiëne in lokalen, vergetelheden bij praktische afspraken zoals rond bedplassen op kamp.

Hoe reageerden de ouders op deze negatieve ervaring?

- (hoofd)leiding/organisatie aanspreken: 25
- niet op gereageerd: 3
- nadien zijn deze kinderen zijn nooit meer teruggegaan naar de jeugdbeweging: 5

Ouders zouden graag een snelle en open communicatie zien bij dergelijke negatieve ervaringen en vinden ook het jaarlijks contact met leiding (huisbezoeken) erg waardevol.

De meeste jeugdwerkers vinden dat ouders soms (overdreven) eisen stellen aan jeugdleiders (66%), 10% van de bevroegden ziet dat zelfs VAAK gebeuren. Vooral bij jonge leeftijdsgroepen zien de jeugdwerkers ouders die speciale aandacht vragen voor hun kind: bij 60% komt dat soms voor, 10% geeft aan dat dit vaak gebeurt.

Op de vraag of ouders jeugdleiders overladen met vragen, antwoordt opnieuw 60% dat dit soms gebeurt en 13% ziet dat vaak gebeuren. Bij de 26% die 'nooit' antwoordt, maar ook bij de jeugdwerkers die 'vaak' antwoorden, geven sommigen aan dat dit niet erg is, dat vragen normaal is (of zou moeten zijn). Sommigen geven zelfs aan dat heel wat ouders erg weinig vragen, en vragen zich af of dat duidt op een gebrek aan interesse... Ouders zouden volgens heel wat jeugdwerkers heus wat meer vragen mogen stellen.